

beløbe sig til ca. $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. aarlig ud over de henimod 200,000 Kr., hvormed Udgiften ordinært plejer at stige. Udvalget har haft Betænkelighed ved at gaa til en saa stærk Forøgelse, eftersom Statens Finans er saa anstrengt i Øjeblikket, og eftersom Udsigterne er for Tiden. Man har derfor ogsaa ved forskellige Ændringsforslag søgt at bringe dette store Beløb noget ned. Da Sygekasserne er i en saa rivende Udvikling, anser man det heller ikke for nødvendigt at gaa til saa stor Forøgelse nu paa en Gang af Sygekassetilskuddet, og det saa meget mindre som Kommunitilskuddet til de anerkendte Sygekasser er i stadig Stigning. Det var f. Eks. i 1903 kun 80,000 Kr., men i 1913 er det vokset til 190,000 Kr. Men med Hensyn til de Veje, der skal gaas, for at det foreslaaede Statstilskud kan blive bragt noget ned, har det Flertal, som havde disse Betænkeligheder ved den store Forøgelse, imidlertid delt sig i tre forskellige Mindretal, og jeg skal siden motivere et af de i den Retning stillede Ændringsforslag, men inden jeg gaar over til at motivere dette og de andre Ændringsforslag, jeg skal omtale, ønsker jeg endnu at fremsætte nogle Bemærkninger om det allerede berørte Spørgsmaal om Forholdet mellem Sygekasserne og Lægerne. Sygekasserne skal jo yde fuld Lægehjælp, og Lægeudgifterne har derfor altid spillet en meget stor Rolle paa de anerkendte Sygekassers Udgiftsside og spiller en stadig større Rolle. I de første fem Aar af de anerkendte Sygekassers Levetid, 1893—97, oversteg Statstilskuddet Lægeudgifterne, men med et stadig aftagende Beløb. Det første Aar oversteg Statstilskuddet Lægeudgifterne med 78,000 Kr.; saa er Beløbet stadig nedadgaaende, og i det sidste Aar, 1897, oversteg det dem kun med 3,000 Kr.; men siden har Lægeudgifterne med et stadig stigende Beløb oversteget Statstilskuddet. Jeg skal ikke trætte med alt for mange Tal, jeg skal kun nævne, at i 1903 oversteg Lægeudgifterne Statstilskuddet med 129,000 Kr., i 1908 med 357,000 Kr. og i 1913 med 713,000 Kr., og medens Statstilskuddet for samtlige de 21 Aar, hvorfor der foreligger Regnskab for de anerkendte Sygekasser, Aarene 1893—1913 —, har udgjort 29,178,000 Kr., har Sygekassernes Lægeudgifter de samme Aar udgjort tilsammen 33,281,000 Kr. Saa har Sygekasserne været gode for de ubemidlede Medlemmer, hvad der er aldeles utvivlsomt, har de anerkendte Sygekasser heller ikke virket til Skade for Lægerne og Apotekerne. Og ikke blot har Lægeudgifterne

været stigende i Forhold til Statstilskuddet, men de har ogsaa været stigende i Forhold til Medlemsantallet. Først i 90erne var Sygekassernes Udgifter til Læger ca. 3 Kr. pr. Medlem, og først i dette Aarhundrede var de ca. Kr. 3,⁷⁵ pr. Medlem, men i 1911 var de steget til Kr. 4,³⁵ pr. Medlem, i 1912 til Kr. 4,⁴⁵ og i 1913 til Kr. 4,⁵⁰ pr. Medlem. Lægeudgifterne har saaledes baade absolut og forholdsvis været stadig stigende, lige siden Sygekasserne blev oprettet. At Lægeudgifterne er steget noget, er imidlertid ikke saa urimeligt. Al anden Arbejdsydelse bliver jo stadig dyrere. Men efter de Oplysninger, der er givne af Sygekasseinspektøren i en Skrivelse af 9. September f. A., og som findes aftrykte i Lovforslaget som Bilag A, synes Lægerne nu at ville gøre et stærkt Fremstød, som Sygekasserne formentlig vanskeligt vil kunne taale. I den nævnte Skrivelse udtaler Sygekasseinspektøren et Par Ord, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil oplæse:

„Den senere Tids Forhold har i væsentlig Grad bestyrket min Opfattelse af, at det er nødvendigt at udvide Raadets Myndighed.“ — det er det Raad, der foreslaaede oprettet ifølge Lovforslagets § 28 —. Jeg skal til Eksempel blot henvise til, at Lægerne i Jylland fornylig har stillet Krav om Honorarforhøjelser overfor Sygekasserne, hvilke Krav for Landsygekasserne betød en Forhøjelse paa gennemsnitlig mellem 20 og 30 pCt. og for Købstadsygekasserne endog 75 pCt. Disse Krav blev ganske vist under Forhandlingerne for Købstadsygekassernes Vedkommende nedsat til en Forhøjelse paa 25 pCt. for de to første Aar og derefter 50 pCt., men det vil sikkert alligevel indrømmes, at det er nødvendigt, at der fra Statsmagts Side træffes Foranstaltninger til Regulering af Taksterne. Hertil kommer yderligere, at den foreslaaede Forandring i Reglerne for Statstilskuddets Ydelse direkte forpligter Statskassen til at udrede $\frac{1}{4}$ af Kassernes Udgifter til Lægehjælp, hvorfor der nødvendigvis bør ydes Statskassen Værn imod Udbygning.“

Der har i Udvalget været megen Sympati for de Anskuelse, som Sygekasseinspektøren har gjort gældende dels i dette Bilag A og dels i den Skrivelse, der findes aftrykt som Bilag i Betænkningen. Man kunde jo ikke lade være at tænke paa, at den Mand, der her udtaler sig, har særlige Betingelser for at kunne dømme om begge Parters Forhold. Paa den Anmodning, som Udvalget har stillet, om at faa